

Jeugdbeleid in Pijnacker-Nootdorp

De jeugd doet mee!

In Pijnacker-Nootdorp wonen ruim 14.000 jongeren. Een grote en belangrijke groep inwoners, want 'de jeugd is de toekomst'. Jongeren moeten zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige, gelukkige volwassenen, en mee kunnen doen in de samenleving. Naast de jongeren zelf, hun opvoeders en maatschappelijke instellingen, zet ook de gemeente zich in om jongeren te ondersteunen in hun ontwikkeling. Om hen die dat nodig hebben passende zorg, opvang en ondersteuning te bieden. In 2008 is een pakket van maatregelen opgesteld en zijn extra middelen beschikbaar gekomen voor het jeugdbeleid. Ruim een jaar later kunnen we concluderen dat jongeren, hun ouders, maatschappelijke organisaties en de gemeente op de goede weg zijn. Een terug- en vooruitblik op de maatregelen in het kader van het jeugdbeleid.

Met de meeste jongeren in Pijnacker-Nootdorp gaat het goed. Zij ontwikkelen zich tot zelfstandige individuen, zijn gezond en gelukkig en leveren een positieve bijdrage aan de maatschappij. Maar niet altijd krijgen jongeren de fysieke en sociale ruimte die zij nodig hebben om op te groeien. En helaas zijn er ook jongeren die in de problemen raken, betrokken raken bij incidenten en voor overlast zorgen. De verantwoordelijkheid voor de opvoeding van jongeren ligt natuurlijk in de eerste plaats bij hun opvoeders. Maar in de praktijk hebben ook de professionals zoals het jongerenwerk, onderwijsinstellingen, politie en de (lokale) overheid een taak. Het jeugdbeleid in Pijnacker-Nootdorp is er dan ook op gericht om alle jongeren van 0 tot 23 in staat stellen zich goed te ontwikkelen en mee te doen in de samenleving. Voor jongeren die in de problemen komen of problemen veroorzaken en hun opvoeders niet de passende zorg, opvang en ondersteuning beschikbaar zijn. In 2008 is een pakket van maatregelen opgesteld en zijn extra middelen beschikbaar gekomen voor het jeugdbeleid. De gemeente investeert in de thema's educatie en werk, gezin en zorg en vrije tijd en veiligheid.

Een goed begin...

Het doel op het gebied van educatie en werk is om jongeren onder de 23 jaar een opleiding te laten volgen, zodat zij minimaal een startkwalificatie halen voordat zij de arbeidsmarkt betreden. Een goed begin is daarbij het halve werk. Voor kinderen met kans op een taal- en/of ontwikkelingsachterstand is sinds vorig schooljaar in alle drie de kernen voor- en vroegschoolse educatie beschikbaar. Daarnaast is de aansluiting tussen peuterspeelzaalwerk en het basisonderwijs ver-

beterd, door meer gegevens over het kind over te dragen middels de zogenaamde 'Peuterestafette'. Ook de overdracht tussen kinderopvang en het basisonderwijs wordt verbeterd. De kwaliteit van het peuterspeelzaalwerk wordt steeds verbeterd, net als de samenwerking tussen de lokale zorginstellingen en de scholen. Verder is op alle scholen in het basis- en voortgezet onderwijs schoolmaatschappelijk werk aanwezig en zijn zorgnetwerken ingesteld. Die zorgen voor een goede afstemming tussen diverse hulpverlenende organisaties waar jongeren mee in aanraking kunnen komen. Voor kinderen die meer in hun mars hebben, is de zogenaamde 'Plusklas' ontwikkeld, waar (hoog)begaaide kinderen meer uitdagende leerstof krijgen aangeboden.

Leerplicht en schooluitval

De gemeente zet extra in op het uitvoeren van de Leerplichtwet en de Regionale

Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) om schooluitval te voorkomen en jongeren naar school en/of werk terug te leiden. Inmiddels heeft de gemeente een derde leerplichtambtenaar aangesteld en is een nieuw leerlingenadministratiesysteem beschikbaar. De registratie van verzuim en schoolverlaters zal hiermee nog verder verbeteren. Met scholen binnen en buiten de gemeente, waarvan bekend is dat ze verzuim niet (tijdig) melden, worden afspraken gemaakt om de samenwerking te verbeteren. Ook het motiveren van leerplichtige jongeren om een opleiding te volgen, krijgt aandacht. Zo zijn vorig schooljaar alle examenkandidaten aangeschreven en voorgelicht over het belang van het behalen van een startkwalificatie. Jongeren die ondersteu-

Investeren in educatie en werk, gezin en zorg, vrije tijd en veiligheid

ning nodig hebben bij het kiezen van een vervolgopleiding en/of het vinden van een leer-werkplek, worden door de RMC-casemanager begeleid in samenwerking met de school.

Begeleiding naar werk

Jongeren die voortijdig uitvallen of dreigen uit te vallen, worden zoveel mogelijk begeleid naar een leertraject of leer-werktraject. Op dat vlak werken gemeente, onderwijs en bedrijfsleven samen. Immers, het bedrijfsleven kan stageplaatsen en leer-werkplekken bieden. Daarnaast heeft het RMC-casemanagement de pilot 'Regisseur van eigen leven' opgezet. Dit is een project voor niet-leerplichtige jongeren die extra ondersteuning en coaching nodig hebben.

In samenwerking met het jongerenwerk probeert de gemeente hen te motiveren voor een traject naar werk, scholing en/of zorg.

Centra voor Jeugd en Gezin

Op het gebied van gezin en zorg stelt de gemeente zich ten doel om betere zorg aan jongeren en hun opvoeders te bieden, sociaal isolement te voorkomen

www.jonginpijnackernootdorp.nl, waaraan een groep jongeren heeft meegewerkt. De site is inmiddels gelanceerd en wordt grotendeels onderhouden en gevuld door jongeren uit onze gemeente. Er wordt nog bekeken of een digitaal jeugdpanel of een jeugd-community kan worden gerealiseerd. Andere voorbeelden van jongerenparticipatie in Pijnacker-Nootdorp zijn de

krijgt, maar waarmee uiteindelijk wel resultaten worden geboekt. Ook in de andere kernen is inmiddels gestart met professioneel kind- en tienerwerk.

Jongerencentra

De Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden-Holland participeert ook binnen de jongerencentra. Met behulp van gemeentelijke subsidie kan het jongerenwerk altijd een gespecialiseerd jongerenwerker aanwezig laten zijn in de jongerencentra. In de regel worden de jongerencentra goed bezocht. Registratie en participatie van jongeren is daarbij verplicht. Gestreefd wordt naar een openstelling van 16 uur per week. Pijnacker is gemiddeld 16 uur open, Nootdorp 18 uur en Delfgauw scoorde gemiddeld 13 uur per week. De Jip Job bus staat één keer in de week in Pijnacker (Duikersloot) en één keer in de week in Delfgauw (Skatebaan). Jongeren maken veel gebruik van de sportattributen en van het foldermateriaal dat in de bus aanwezig is.

Meidenwerk

Dit jaar is ook het professioneel meidenwerk gestart. Deze nieuwe activiteit is gericht op de doelgroep meiden. In Pijnacker is de doelgroep 12 tot 16 jaar en staan de activiteiten in het teken van recreatie. De meiden leveren een grote bijdrage in de organisatie van de activiteiten. In het kader van preventie wordt voorlichting gegeven over loveboys, alcohol en drugs. In Delfgauw varieert de doelgroep van 12 tot 20 jaar. De oudere meiden krijgen ook grotere verantwoordelijkheden bij het organiseren van de activiteiten.

Breedtesport

In elke kern worden in het kader van de breedtesport verschillende activiteiten en cursussen aangeboden: zaalvoetbal, tennistraining, techniektraining zaalvoetbal, schermen en conditietraining. Aan het zaalvoetballen doen per kern gemiddeld tien jongeren mee. In de zomermaanden verhuist deze binnensport naar buiten. Verder worden er zes sportieve wijkactiviteiten aangeboden. Ouders zijn positief over de aanpak, maar participatie van ouders of oudere jongeren is moeilijk te realiseren. Verschillende tennisverenigingen en Oliveo werken mee aan de activiteiten. De gemeente zoekt nog naar samenwerking met meerdere verenigingen of instellingen.

'Driemenschappen'

Overlast van jongeren of het ervaren ervan vraagt continu aandacht. Het helemaal voorkomen van overlast is onmogelijk. Wel kan de gemeente anticiperen op gedrag van jongeren en de jongeren en hun ouders aanspreken op ongewenst gedrag. In 2009 zijn daarom de zogenaamde 'driemenschappen' ingevoerd in de drie kernen. Dit zijn kleine lokale samenwerkingsverbanden tussen gemeente, politie en jongerenwerk. Binnen het driemenschaps wordt voortdurend gewerkt aan het

Jongerenparticipatie is een belangrijk middel

verkrijgen en in stand houden van een actueel beeld van ontwikkelingen in en rondom de groepen die zich buiten ophouden. Daarnaast worden signalen vanuit de samenleving geïnventariseerd en geanalyseerd om vervolgens een passende actie te ondernemen. Ook leggen de driemenschappen huisbezoeken af. Jongerenwerkers en politie gaan gezamenlijk bij opvoeders langs om hun zorgen te uiten over het gedrag van hun kind. Het driemenschaps komt met vaste regelmaat bij elkaar en nodigt, als daar aanleiding toe bestaat, andere partijen uit om deskundigheid in te brengen. De driemenschappen leveren op die manier een bijdrage aan het verbeteren van fysieke en subjectieve veiligheid in de drie kernen.

Heel wat bereikt

Kortom, de gemeente investeert op allerlei terreinen in jongeren, zowel preventief, repressief als curatief. Samen met de jongeren zelf, hun opvoeders, onderwijsinstellingen, jongerenwerk, bedrijfsleven, politie en maatschappelijke instellingen is al heel wat bereikt. Uit onderzoek ("Kinderen in Tel") is gebleken dat de ontwikkelingskansen van jongeren in de gemeente Pijnacker-Nootdorp bovengemiddeld zijn, vergeleken met die in andere gemeenten. Om de effecten van de maatregelen uit het jeugdbeleid concreet te kunnen meten, draagt de gemeente bij aan de ontwikkeling van diverse meetinstrumenten. Zo kan de gemeente in de toekomst nog beter inspelen op de behoeften van jongeren, opvoeders en andere inwoners van Pijnacker-Nootdorp.

en de sociale veiligheid te bevorderen. Daarnaast wil de gemeente verslaving aan genotmiddelen zoveel mogelijk terugdringen en liefst voorkomen. In januari 2010 zullen de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) hun deuren openen in de drie kernen van Pijnacker-Nootdorp. Daar wordt de zorg rond jongeren en het gezin gecoördineerd. Jongeren en opvoeders kunnen er informatie over opvoeden en opgroeien vinden. Indien nodig kan het CJG hen doorverwijzen. Invoering van het Elektronisch Kinddossier (EKD) is een belangrijke randvoorwaarde voor de ontwikkeling van het CJG. De verwachting is dat in 2010 wordt gewerkt met het EKD. Momenteel wordt bekeken in hoeverre ook de jongereninformatiepunten een plek kunnen krijgen in het CJG.

Cursussen

Bij jongeren die de maatschappelijk geldende normen overtreden, worden eerst de opvoeders ingeschakeld, aangesproken en betrokken bij het zoeken naar oplossingen. De overheid ondersteunt hen in het nemen van hun verantwoordelijkheid. Zo koopt de gemeente Pijnacker-Nootdorp workshops in voor opvoeders waarvan de kinderen ontsporen en crimineel gedrag vertonen. Het gaat om workshops die zich toespitsen op het omgaan met kinderen die crimineel gedrag vertonen. Ook werkt de gemeente mee aan een preventieprogramma voor de onderwerpen overgewicht, alcoholmatiging, drugs en depressie. Daarnaast biedt de gemeente jongeren cursussen aan om weerbaarder te worden en meer zelfvertrouwen te krijgen.

Jongerenparticipatie

Het derde thema binnen het gemeentelijk jeugdbeleid is vrije tijd en veiligheid. Het doel is om sociaal isolement te voorkomen, de sociale veiligheid te bevorderen en voldoende voorzieningen voor jongeren te realiseren. De scholen en openbare ruimten moeten veilig zijn en jeugdcriminaliteit moet afnemen. Daarbij is jongerenparticipatie een belangrijk middel. Dat wil zeggen: jongeren betrekken bij hun directe leefomgeving. Een voorbeeld daarvan is het ontwerp van de jongerenwebsite

Jeugdraad, die op eigen initiatief van enkele jongeren is opgericht, en een jeugddebat met de gemeenteraad in 2010 en 2011. In Delfgauw heeft een twintigtal jongeren meegewerkt bij de organisatie van de 'Samen uit samen thuis dag'.

Jongerenwerkers 'op bezoek'

Om de doelen op het gebied van vrije tijd en veiligheid te realiseren, is een belangrijke rol weggelegd voor het uitvoerend jongerenwerk van de Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Midden-

www.jonginpijnackernootdorp.nl

Holland. Het jongerenwerk organiseert steeds meer activiteiten en legt meer en meer contact met jongeren, ouders en (maatschappelijke) instellingen. De huisbezoeken die de jongerenwerkers met wijkagenten afleggen worden door ouders als zeer nuttig ervaren. De jongeren daarentegen zijn vaak 'not amused'. Dit is een spanningsveld waar een jongerenwerker vaak mee te maken

